

[Skatteministeren]

Regeringen anså det derfor som en naturlig opgave at søge at effektivisere og rationalisere den danske skatte- og afgiftsadministration.

De overordnede målsætninger for regeringens afbureaukratiseringsplan på skatteområdet fra december 1988 var bl.a. at

- rationalisere skatteadministrationen,
- sikre en ensartet ligning af borgere og virksomheder over hele landet,
- øge effektiviteten i ligningsarbejdet,
- forenkles klagesystemet og forkorte sagsbehandlingstiderne og dermed forbedre retssikkerheden.

En mulighed for at nå disse mål var at etablere en statslig enhedsforvaltning for hele skatte- og afgiftsadministrationen samt at overføre ligningen fra kommunerne til de nye regionale enheder. Hertil kom forslag om en forenkling af klagesystemet, så der kun var én klageinstans ud over Landsskatteretten, nemlig ligningskommissionerne.

Som et alternativ til denne statsliggørelse af skatteadministrationen blev der i afbureaukratiseringsplanen peget på muligheden for at bevare visse ligningsopgaver i kommunerne. Det forudsattes herved, at der ved forhandlinger med kommunerne kunne opnås de samme resourcebesparelser som ved den statslige enhedsmodel.

Forhandlingerne med kommunerne resulterede i kommuneaftalen af 23. maj 1989 om den fremtidige struktur på skatteområdet. Aftalen bevarer den todelte statslige/kommunale skatteadministration, hvor ligning og ansættelse foretages af den kommunale skatteforvaltning efter overordnede retningslinjer fastlagt af Ligningsrådet og med tilsyn fra told- og skatteregionerne. Endvidere indeholder aftalen forslag til forenklinger i klagesystemet, hvorved amtsligningsrådene, skatterådene og de statslige vurderingsråd og skyldråd foreslås nedlagt.

I forbindelse med aftalen blev det fastslået, at der skulle spares 5.000 årsværk i perioden 1990-1993, fordelt med 1.000 årsværk i staten og 2.000 årsværk i kommunerne ved strukturændringer samt 2.000 årsværk i staten og kommunerne ved regelforenkling.

3. Afbureaukratisering

3.1 Gennemførte initiativer i 1989-90.

Den statslige enhedsorganisation er nu en kendsgerning. Told og skat er blevet sammen-

lagt både centralt og regionalt. Allerede 1. marts 1989 blev Told- og Afgiftsdepartementet sammenlagt med Skattedepartementet, og 1. januar 1990 etableredes Told- og Skattestyrelsen ved en sammenlægning af Statsskattedirektoratet, Direktoratet for Toldvæsenet og Skatte- og Afgiftsstyrelsen.

Den 1. maj 1990 trådte den nye regionale struktur med 31 told- og skatteregioner i kraft. Fra denne dag blev regionerne etableret i forhold til borgere, virksomheder og kommuner. Gennemførelsen af den praktiske etablering er sket i en overgangsperiode fra 1. maj til 1. oktober 1990, hvor edb-systemerne er tilpasset den nye regionale struktur. Regionerne er herefter funktionsdygtige på alle områder ud fra den nye struktur. Den nye struktur på skatte- og afgiftsområdet betyder en væsentlig decentralisering af opgavevaretagelsen.

Den nye skattestyrelseslov, som Folketinget vedtog i december 1989, udmønter de fleste af kommuneaftalens afbureaukratiseringselementer. Der er således pr. 1. maj 1990 sket en række væsentlige strukturelle og materielle ændringer i skattesystemet. Ifølge den nye skattestyrelseslov er skatteankenævnene 1. instans ved påklage af skatteansættelser af indkomst og formue og Landsskatteretten 2. og sidste administrative klageinstans. Amtsligningsrådene er nedlagt fra 1. april 1990, og skatterådene er nedlagt fra 1. oktober 1990. Derudover er systemet med vurderingsmænd ved ejendomsvurderingerne afskaffet fra 1. april 1990.

Folketinget vedtog i begyndelsen af februar 1990 klageafkortningsloven (lov nr. 59 af 7. februar 1990). Loven bestemmer dels, at skatteministeren kan bemyndige de statslige eller kommunale skattemyndigheder til at træffe afgørelser på en række nærmere bestemte sagsområder, dels, at ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelserne.

I forlængelse af denne lov er der i bekendtgørelsen af 18. september 1990 om henlæggelse af visse beføjelser til de kommunale skattemyndigheder, told- og skatteregionerne, Told- og Skattestyrelsen m.fl. samlet de regler, der fastlægger kompetencefordelingen.

Desuden er der gennemført et toinstansprincip, det vil sige, at der kun kan klages over en administrativ afgørelse til én højere administrativ myndighed.

Endelig er Toldankenævnet nedlagt fra januar 1990.